

Studningur kostar í vælferðini

- Hóast stór kreppan er í ávisun vinnum, eitt nú rækjuvinnuni og alivinnuni, eiga vit undir ongum umstøðum at fara út í nýggjar studnings-skipanir. Hetta loysir ikki upp fyri nøkrum, men fer at kosta okkum vælferð, sigur formaðurin í Búskaparráðnum, Hermann Oskarsson

STUDNINGUR
Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurin.fo

Formanninum í Búskaparráðnum dæmar ógvuliga lítið, at røddir aftur eru frammi um, at studningur skal veitast ávisum vinnum, sum ikki bera seg,

soleiðis sum støðan er.

– Eg haldi, at hetta er ein ógvuliga óheppin leið hjá føroyingum at fara. Síðan kreppuna fyrst í nítíárunum, eru studningarnir minkaðir. Hetta hevur havt ógvuliga positivan týdning fyri vinnuna og fyri alt samfelagið.

Aftur at dyrgja

Hermann Oskarsson, sum eisini er stjóri á Hagstovu Føroya, visir á, at vit í fyrsta lagi hava fingið eina nógv sunnari vinnu. Í øðrum lagi hevur vinnan, soleiðis sum tíðin er gingin, mist trúna á, at tað nyttar nakað at dyrgja eftir studningi úr landskassanum. Neyðugt hevur verið at gingið leiðir, sum nú einuferð roynast best hjá hvørjum einstøkum skipi og virki. Heldur enn at biða eftir studningi, hevur vinnan seinastu árinu brúkt ork-

una uppá, hvussu vinnan kann gerast lønandi.

– So skjótt, samtykt verður at veita studning, veit vinnan, at tað loysir seg at dyrgja í landskassanum heldur enn at stýra hendan ella handan vegin, sigur hann.

Formaðurin í Búskaparráðnum harmast um, at ávisir politikarar undan seinasta vali sendu út signalir um, at teir ikki eru so avgjördir um studning.

Í hesum sambandi visir hann eitt nú til sitandi løgmann, Jóannes Eidesgaard, Jóhan Dal, sum gjørdist fiskimálaráðharri og Bárð Nielsen, sum i dag er figgjarmálaráðharri.

– Nú eru vit her, og vit eru ikki líka so negativir um studning, sum undanfarna landsstýri var. Tað er ikki bannað longur at taka orðið, studning, uppá tungu. Soleiðis skilti eg boðskapin, sigur Hermann,

- Tað eru kapitalistarnir, sum skulu reka vinnuna, og tað eru teir, sum skulu finna út av, hvat loysir seg og ikki. Vinnan skal ikki dikterast við almennum studningum, sum aftur fer at kosta okkum vælferð, sigur Hermann Oskarsson

sum heldur, at hetta var ein ógvuliga keðilig og óheppin vend í føroyskum politikki.

Herman visir á, at tá ið hetta var "tendensurin", er einki undarligt í, at tann parturin av vinnuni, sum

klárar seg ringast, kemur við brestin.

Kostar vælferðina

Formaðurin í Búskaparráðnum uggar seg tó við, at hann enn ongan nýggjan studning hevur sæð vera samtyktan.

– Fara politikararnir aftur at samtykkja studningar til vinnuna, endar hetta við stórum spilli av okkara vælferð.

Hann ávarar tí staðiliga ímóti hesum hugburði.

– Tað eru kapitalistarnir, sum skulu reka vinnuna, og tað eru teir, sum skulu finna út av, hvat loysir seg og ikki. Vinnan skal ikki dikterast við almennum studningum, sum aftur fer at kosta okkum vælferð.

Hermann Oskarsson visir á, at vit í Føroyum langt frá eru sloppin av við allar studningar, men hann endurturkur, at gongdin seinastu árin og hugburðurin í hesum sambandi hava verið ógvuliga positiv.

– Hóast stór kreppan er í ávisum vinnum, eitt nú rækjuvinnuni og alivinnuni, eiga vit undir ongum um-

støðum at fara út í nýggjar studningsskipanir, tí hetta loysir ikki upp fyri nøkrum.

Hann visir til rækjuflotan og rækjuálitið og sigur, at tað er einki, sum bendir á, at studningur í longdini kann loysa teir trupulleikar, sum henda vinna hevur.

– Mælt verður til at stuðla vinnuni í tvey ár, men eg kenni onga studningsskipan, sum frívilliga er sett úr gildi aftur.

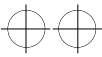
Rein propaganda

Formaðurin í Búskaparráðnum fýlist annars á tað, sum KPMG sigur í eini talvu í samband við rækjuálitið.

– Víst verður til tey 276 ársverkini, sum eru í rækjuvinnuni í 2001 og 2002. Sagt verður, at hvorva hesi ársverk, gerast tilsamans 1234 føroyingar arbeiðsleysir.

Hermann Oskarsson heldur, at hetta er rein propaganda og púrusta burtur úr vón og viti.

– Eg haldi ikki, at nakað høpi er í hesi niðurstøðu, sigur formaðurin í Búskaparráðnum at enda.

Stuðulin at flyta fisk verður nú hækkaður

Henrik Old, formaður í vinnunevndini, sigur, at samgongan hevur avtalað at hækka flutningsstuðulin til fisk. Hækkingin verður gjørd beinanvegin

FLUTNINGSSTUÐUL
Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

Nú skal stuðulin til at flyta fisk aftur hækast.

Tað hevur samgongan gjørt av.

Henrik Old, sum er formaður í vinnunevndini hjá løgtinginum, sigur, at samgongan hevur avtalað, at hækka flutningsstuðulin aftur.

Og hann leggur afturat, at tað verður beinanvegin, at flutningsstuðulin hækkar.

Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, Bjørn Kalso, hevur heimild til at áseta flutningsstuðulin fyri hvørt kilo av fiski innanfyri tað játtanum, sum er á

figgjarlógini.

Og tað verður eisini fyrsta dagin, at hann fer at lýsa eina nýggja kunngerð har stuðulin fyri hvørt kilo verður hækkaður, sigur Hendrik Old.

Tað er dyrt hjá virkjunum í útjaðaranum at flyta fisk til virkini at vera virkaðan og sostatt er kappingarførið hjá virkjunum í útjaðaranum er nógv verri enn hjá virkjunum í miðstaðarøkinum.

Sostatt hava virkini kring landið fingið ein ávisan stuðul fyri at kunna útvega sær fisk.

Verður Suðuroyggin tikin sum dømi, hevur stuðulin verið 24 oyru fyri hbørt kilo av fiski. Men seinasta summer varð hann lækkadur niður í 14 oyru fyri kilo.

– Hetta var ein dyggur smeitur fyri virkini kring landið og í Suðuroynni hevur lítið og onki fiskarbeiðið verið hetta síðsta árið. Í Vági er at kalla steindeytt, í Hvalba er ógvuliga lítið arbeiðið og tað sigst av Fiskavirking á Tvøroyri, at

Henrik Old, formaður í vinnunevndini

har er arbeiðið eisini minkað munandi.

Upp aftur á tað gamla

Hendrik Old sigur, at hann

ivast ikki i, at ein orsök til, at arbeiðið er minkað so nógv, er, at tann langi flutningurin ger, at virkini í útjaðaranum eru nógv verri fyri at kappast um fiskin,

enn virkini í miðstaðarøkinum.

– Tí er tað ein avgjörd fortreyt, at kappingarstøðan ímillum virkini verður útjavnað og tí hevur samgongan avgjørt at hækka flutningsstuðulin aftur, so at hann áleið kemur upp aftur á tey 24 oyruni fyri kilo, sum hann var, áðrenn hann varð lækkadur.

Tað hava staðið trýggjar milliónir á figgjarlógini til flutningsstuðul, men í fjør lækkaði samgongan upphæddina niður á 2,5 milliónir. Nú ætlaði samgongan at fáa játtanina upp aftur á trýggjar milliónir, men figgjarnevndin hevur aftur skarvað 500.000 krónur av, so at játtanin kom niður aftur á tær 2,5 milliónirnar.

–Figgjarnevndin sigur, at tað er ikki brúk fyri meiri pengum, tí tað gekk so lítið av játtanini í fjør. Men tað hevur sína nátturligu frágreiðing og hon er, at ongin fiskur var at flyta.

Henrik Old sigur, at nú er so nógv liðið út á árið, at í ár klárar stuðulin seg helst við 2,5 milliónum, hóast

stuðulinfyri hvørt kilo nú verður hækkað.

Av tí sama skilir Henrik Old ikki, hví summi hava so ilt av flutningsstuðlinum.

– Er ongin fiskur at flyta, fellur stuðulin aftur til landskassan. Verður stuðul útgoldin, er tað tí at arbeiðið er skapt kring um í landinum og tað kann ongin hava ilt av.

Ger skjótan mun

Henrik Old er sannførdur um, at tað er onki, sum hevur so stóran týdning fyri útjaðaran, sum fiskivinnan.

– Tað er onki, sum kann fáa ein útjaðara so skjótt á fótur aftur sum fiskaarbeiði, tí tað ger mun beinanvegin.

Tí sigur hann, at tað er so avbgerandi fyri at fáa gongd aftur á fiskivinnuna kring um í landinum.

– So má samgongan arbeiða við, hvørji onnur tiltøk setast í verk, so við og við fyri at menna útjaðaran.

- So skjótt, samtykt verður at veita studning, veit vinnan, at tað loysir seg at dyrgja í landskassanum heldur enn at stýra hendan ella handan vegin, heldur formaðurin í Búskaparráðnum og stjóri á Hagstovu Føroya

Myndin er tilvildarlígg

Svartskygni vent til bjartskygni

FØROYAR OG ES
Vilmund Jacobsen
vilmund@sosialurin.fo

Líkt er ikki til, at ES kortini fer at leggja verjutoll á laks, sum eitt nú verður keyptur úr Føroyum.

Hetta er metingin hjá føroysku umboðunum, sum týsdagin vóru í Brüssel á fundi við embætisfólk í ES.

Seinastu dagarnar hevur rættiligur ótti verið á laksa-

Eftir fundin, sum umboð fyri føroyskar myndugleikar og alivinnuna í Føroyum høvdu við embætisfólk í ES týsdagin, er svartskygni vent til bjartskygni. Mett verður ikki, at undirtøka verður í ES fyri at leggja verjutoll á føroyskan laks

vinnuni í Føroyum, tí óhugsandi var ikki, at ES fór at leggja eini 15% í verjutulli á laks úr Føroyum og øðrum londum uttanfyri ES.

Neyvan tollur

Nú føroyska alivinnan er so illa fyri, sum ongantið áður, metti formaðurin í Havbúnaðarfelagnum, Atli Gregersen, at eitt tilíkt stig frá ES hevði verið mønustingurin.

Eftir fundin við embætisfólk í ES, er svartskygni nú vent til bjartskygni, tí mett verður ikki, at meiriluti verður fyri at leggja verjutoll á føroyskan laks.

Enn er tó ikki allar súður syftar, og biðað verður í spenningi eftir, hvar úrslit ES kemur til í laksamálunum.

Smyril Line ætlar at spennast seg út í Skotlandi

Smyril Line ætlar at bjóða upp á umfatandi rutusigling í Skotlandi

FLUTNINGUR
Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

Smyril Line ætlar sær at vera við í kappingini um eina umfatandi rutusigling í Skotlandi.

Tað skrivar Shetland News í gjár.

Tiðindastovan skrivar, at Smyril Line hevur gjørt av at vera við í kappingina um eina umfatandi rutusigling í Skotlandi.

Í síðsta mánað varð gjørt at bjóða siglingina í Skotlandi út av nýggjum, sum North Link nú røkir fyri stóra felagið, P & O.

North Link siglur ímillum Hetland, Orknoyggar og Skotland og rutan er bjóðað út av nýggjum, tí hon er ov dýr.

Síðani North-Link fór undir siglingina í 2000, hevur hon givið so stórt hall, at myndugleikarnir hava verið noyddir at sprænt einar 150 milliónir eyka í felagið fyri at røkja siglingina.

Shetland News skrivar, at Smyril Line váttaði týsdagin, at tað ætlaði sær at kanna møguleikarnar fyri at bjóða upp á siglingina.

Smyril Line ætlar at taka kappingina upp um umfatandi sigling í Skotlandi

Men Smyril Line kemur í øllum førum at kappast við P&O um rutuna, tí skotska skipafelagið hevur eisini boðað frá, at tað verður við í siglingini.

Morgan Goodlad, sum er hetlenskur lendarlimur í

Smyril Line, og sum umboðar hetlenska partapeningin, sigur, at Smyril Line er í lötuni við at fyrirreika eitt ætlanarskriv, har teir vísa áhugafyri siglingini.

Tað er eftir ein nevndarfund um vikuskifti, at

Smyril Line tók avgerðina um at bjóða seg fram í Skotlandi.

– Eftir at hava umgugsað støðuna gjølliga, hava vit gjørt at av bjóða uppá rutuna, sigur hann við Shetland News.

Hann sigur, at seinast árið hevur Smyril Line havt tætt samstarv við North-Link um at samskipa ferðafólkaflutningin av bretska meginlandinum við siglingina hjá Norrønu til Hetlands.

Men hann viðgongur, at tað hevur ikki eydnast so væl at fanga áhugan hjá bretska ferðafólkunum og nú sær Smyril Line ein møguleika at samskipa so, at fleiri bretar fáast at brúka Norrønu.